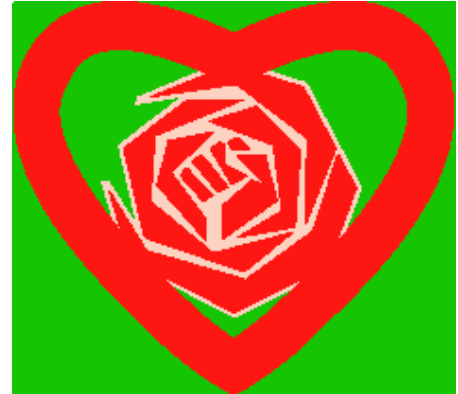

Inleiding

Vorig jaar gaven wij in onze Algemene Beschouwingen al aan dat er flink bezuinigd moet gaan worden. Er bestond nog grote onduidelijkheid over de hoogte van die bezuinigingen. Een jaar later en het is ons duidelijk: er moet € 880.000 bezuinigd worden in onze gemeente. Dat is niet gering en aan ons de taak om aan te geven waarop we gaan bezuinigen.

Het sociale beleid staat bij ons hoog in het vaandel. Kwetsbare groepen kunnen en mogen niet de dupe worden van hetgeen wat er op ons af komt. Door het regeerakkoord VVD/CDA en het gedoogakkoord met de PVV komen er veel taken van het Rijk op het bordje van de gemeenten, vaak niet met de benodigde financiële middelen. Dat vraagt veel van iedereen, zowel van het gemeentebestuur, de ambtenaren en het belangrijkste, van de mensen die het betreft.

Algemeen

Net als voorgaande jaren blijft onze fractie ervoor kiezen om met een positief kritische blik naar de toekomst te kijken, met de wijsheid van het verleden. Wij vinden het van groot belang dat we samen onze schouders zetten onder deze moeilijke taak, want *we Rooien het samen!* Als partij zien wij mogelijkheden om bepaalde taken en maatschappelijke partners te koppelen. Aan de ene kant om bezuinigingen te kunnen bewerkstelligen, maar belangrijker nog om de taken te behouden en partners te (ver)binden. Dit omdat blijkt dat wij als Rooi daar baat bij hebben. Voorbeelden hiervan staan verderop in deze beschouwingen nader uitgelegd.

Programma's

Sociale dienstverlening

Het bestuursakkoord liegt er niet om. Wij maken ons grote zorgen (en dat is nog zacht uitgedrukt) over de plannen van het Rijk. Op 8 juni 2011 heeft de burgemeester namens onze gemeente tégen het bestuursakkoord gestemd.

Onze partij heeft grote moeite met de bezuinigingen op de sociale werkvoorzieningen. Wet werken naar vermogen kan keihard uitpakken voor de meest kwetsbaren op de arbeidsmarkt. Ruim 150 Rooise mensen maken op dit moment gebruik van een arbeidsplaats in de sociale werkvoorziening. Dit zijn mensen die door hun problematiek meer begeleiding op de werkvloer nodig hebben. Zij zullen tussen het wal en het schip terecht komen omdat het kabinet fors gaat bezuinigen in deze sector. Daarbij komen de financiële risico's van deze operatie op het bordje van de gemeente te liggen. Het risico is dat deze regeling veel verliezers kent. Maar er zijn ook kansen. Dan moeten werkgevers, onze bedrijven, gestimuleerd worden om ook verantwoordelijkheid voor deze doelgroep te nemen. Door mensen met een arbeidsbeperking een kans te bieden zodat ze in een reguliere functie aan de slag kunnen.

Ongeveer 1900 Rooise inwoners moeten leven met een laag inkomen. Als de kabinetsplannen voor een maximaal gezinsinkomen doorgang gaat vinden, wordt ook deze groep hard getroffen. Dit kan betekenen dat inwonende kinderen met een inkomen hun ouders moeten gaan onderhouden. Dit baart ons grote zorgen, omdat op deze manier de kinderen die aan hun eigen toekomst zouden moeten werken, dit niet kunnen omdat zij dan financieel verantwoordelijk worden voor hun ouders.

Maatschappelijke voorzieningen

In het ombuigingenpalet wordt gesproken over een bezuiniging van € 110.000 op het versoberen van de normen op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Als Hart voor Rooi/PvdA zijn wij hier zeer kritisch op. Reden hiervan is dat in 2007 deze taak vanuit het Rijk naar de gemeente is overgebracht. Afgelopen jaren is er met man en macht gewerkt om hieraan uitvoering te geven. Nu is er een nieuwe visie ontwikkeld, dit heet de Kanteling van de WMO! Maar wat is dit nu? De

kanteling is een geheel nieuwe visie op de uitvoering van de WMO, er wordt gekeken naar de cliënt en het systeem om hem heen, wat de cliënt nog zelf kan en waar hij hulp bij nodig heeft. Het betreft een hele individuele manier van kijken naar de zorgvrager. Voor de gemeente betekent dit dat er op een hele andere manier gekeken moet gaan worden naar cliënten. Het biedt kansen maar ook bedreigingen; als je het kantelprincipe gaat gebruiken om eens goed te gaan bezuinigen wordt een hele kwetsbare groep van chronisch zieken en gehandicapten de dupe. Kantelen en bezuinigen gaan absoluut niet samen.

In het project de Sluitende Jeugdketen zijn afspraken gemaakt over samenhang tussen de instellingen en afstemming binnen het hulpaanbod. Daarbij is een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de instellingen en de gemeenten. Deze afspraken en voorzieningen vormen het fundament voor de ontwikkeling van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Het CJG in Boekel, Landerd, Uden, Veghel en Sint-Oedenrode is een samenwerkingsverband waar jeugdigen, ouders en professionals antwoord krijgen op hun vragen over opgroeien en opvoeden. De insteek van het CJG is preventief; er wordt ondersteuning geboden voordat risico's zijn uitgegroeid tot problemen of problemen zijn geëscaleerd. Op Odendaal is een inlooppunt gemaakt, waar jeugdigen, ouders en opvoeders informatie, advies en lichte hulp kunnen vinden. Dit CJG vinden we een meerwaarde voor ons dorp. En het CJG zal ook steeds belangrijker worden. Het is namelijk niet niks wat er in het bestuursakkoord staat. De uitvoering van de gehele zorg voor kinderen, jongeren en hun opvoeders wordt de verantwoordelijkheid van de gemeente. Hart voor Rooi/Pvda pleit er voor dat er gezocht moet worden naar een bredere koppeling met ketenpartners. Denk aan instanties als onderwijs, kinderopvang, jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk. Aan onze gemeente de taak om dit proces in goede banen te leiden en daarbij is samenwerken met andere gemeentes cruciaal. Door kennis te delen en beleid op elkaar aan te laten sluiten. Daarbij zijn volgens ons een paar uitgangspunten van het grootste belang: zo min mogelijk bureaucratie, één plan en één aanpak per gezin en maximale handelingsruimte voor de professional. De komende jaren zal in het teken staan van de verdere uitwerking van de jeugdzorg.

Bouwen en wonen

Wovesto, belangrijke partner op het gebied van wonen beheert een belangrijk deel van het woningaanbod in onze gemeente. Wovesto ruimt in haar ondernemingsplan 2010-2014 bij speerpunt 3 verbetering van duurzaamheid van haar woningbezit in. Een voorbeeld dat voor Hart voor Rooi/PvdA brede navolging en stimulering verdient.

Waar we ons zorgen om maken is het feit dat het voor de middeninkomens steeds moeilijker wordt een woning te vinden. Huurwoningen zijn voor hen moeilijk aan te komen door strenge (inkomens) criteria en lange wachtlijsten. Voor een koopwoning komen zij leencapaciteit tekort door steeds strengere kredietcriteria, met ander woorden ze krijgen niet voldoende hypotheek om een woning te kunnen bekostigen. Volgens onze partij is het een taak van onze gemeente om met Wovesto te kijken of er afspraken gemaakt kunnen worden. Bovendien moeten we er als gemeente voor blijven zorgen dat er betaalbare nieuwbouw voor starters maar ook voor de bovenstaande groep komt. Onze partij staat positief tegenover het (financieel) steunen van starters om hen meer kansen te geven op de woningmarkt.

Leefomgeving en infrastructuur

De provincie begint anders tegen landbouwontwikkelingsgebieden (LOG) aan te kijken: nieuw vestigen mag niet meer en alleen bestaande bedrijven mogen uitbreiden. Daar is de provincie kritisch op. Wij zijn hier blij mee. De intensieve veehouderij mag aan banden gelegd worden: de risico's voor onze gezondheid zijn te groot, milieuproblematiek stapelt zich op om over dierenwelzijn nog maar te zwijgen. Wij zijn niet tegen agrariërs en agrarische bedrijven, maar landbouw en veeteelt aan de ene kant en kwaliteit van leven, milieu en natuur aan de andere kant vragen om een evenwicht. Naar dat evenwicht zijn we op zoek, bij elke aanvraag tot ontheffing mag er van onze partij verwacht worden dat wij deze afweging maken. In 2013 treedt het besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij in werking. Deze AMvB huisvesting betekent nogal wat voor de agrariërs. De verwachting is dat veel bestaande veehouderijen de bedrijfsvoering zullen beëindigen. Bij de overblijvende bedrijven zal schaalvergroting optreden, dit om de aanpassingen

die men moet doen te kunnen betalen. Uitbreiden kan alleen nog maar binnen de LOG's. Zie hier het spanningsveld tussen onze verschillende verantwoordelijkheden. De agrariërs en hun bedrijfsvoering enerzijds en milieu- en gezondheidsproblematiek anderzijds.

Vrije tijd en economie

Onze partij is enthousiast over de invulling van de combinatiefunctionaris om onderwijs, sport en cultuur met elkaar te verbinden. Indien deze functionaris op de juiste plaatsen ingezet wordt, biedt dit kansen voor de Brede School. Daarnaast zien wij een preventieve werking waarbij sport en cultuur belangrijke hulpmiddelen zijn. Door op jonge leeftijd in aanraking te komen met sport en cultuur, creëer je betrokken inwoners die participeren in de samenleving. Gezonde en sociale mensen komen onze maatschappij alleen maar ten goede.

Burger en bestuur

Dit betreft de visie die gericht is op de gemeente als dienstverlener. Hierin dienen we dan ook zeer kritisch te zijn. Wij vinden goede dienstverlening naar onze inwoners toe erg belangrijk; inwoners zijn namelijk voor sommige diensten afhankelijk van de gemeente. Dat betekent overigens niet, dat alles maar kan en dat het dus ook alles mag kosten. Het temporiseren van de budgetten op dit gebied geeft ons als gemeenteraad de ruimte om te bezien waar de prioriteiten moeten komen te liggen en de keuzes die we daar in dienen te maken.

Herijking financieel beleid

Door het financiële beleid te herijken verbeteren wij de transparantie en de financiële positie van de gemeente. Gebleken is dat structurele lasten uit de algemene reserve betaald werden. Deze worden nu grotendeels opgenomen worden in de exploitatiebegroting, waardoor onze begroting een betrouwbaarder beeld geeft. Het evenwicht van de inkomsten en uitgaven is door de herijking meer inzichtelijk gemaakt.

Bij de herijking is ook gebleken dat het lineaire afschrijven op termijn voordeliger is dan het annuïtaire afschrijven, wat de gemeente tot op heden doet. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het aanpassen van de afschrijvingsystematiek in één keer ontzettend veel geld gaat kosten. Hart voor Rooi/PvdA pleit er voor om nieuwe investeringen die we annuïtair afschrijven, lineair in te boeken. Daarmee kan het positieve verschil opgespaard worden, waardoor we in de toekomst het opgespaarde bedrag kunnen gebruiken om in één keer over te stappen naar het lineaire afschrijvingssysteem.

Onlangs is besloten om sporthal De Streepen te gaan vervangen, na de zomervakantie zal begonnen worden met dit miljoenenproject. We hebben besloten dat we naast de bouw van de nieuwe sporthal tegelijkertijd gaan sparen voor de toekomst. Over 40 jaar zullen we namelijk weer voor deze opgave komen te staan. Deze systematiek klinkt vanzelfsprekend maar is niet op alle gemeentelijke eigendommen zoals een vrachtwagen, het zwembad of sporthal de Kienehoef van toepassing. Hart voor Rooi/PvdA pleit ervoor om hier op korte termijn een verstandige beslissing over te nemen zodat we bij vervanging van deze eigendommen niet voor een onmogelijke financiële keuze komen te staan.

Ruimtevragers

Wij zijn het eens met de bestedingen voor het basisonderwijs in Olland, investeren in de leefbaarheid en functionaliteit van een (hechte) kleine kern is voor ons van groot belang. Dit komt de gemeenschapszin ten goede. Dit betekent wel dat er € 51.000 structureel bezuinigd moet worden om deze kosten op te kunnen vangen. Daarmee is dan wel een school gerealiseerd en zijn risico's voor de toekomst (onderhoud en krimp van het onderwijs) afgedekt.

Wij vinden het jammer dat de veiligheidspartners uit de regio, zoals o.a. het veiligheidshuis, het Regionaal Informatie- en expertisecentrum (RIEC) niet gezamenlijk hebben opgepakt. De wettelijke verplichtingen noodzaakt ons om een investering te doen van € 8.000 structureel. Wij zijn kritisch over het toekomstig functioneren van het RIEC, dit lijkt de zoveelste opgelegde samenwerking. Daarbij vragen wij ons af of het RIEC aan de integrale veiligheid van ons dorp iets toevoegt.

Er wordt van ons een incidentele besteding gevraagd ten aanzien van handhaving herziening bestemmingsplan buitengebied, handhaving permanente bewoning recreatiewoningen en uitvoeren AMvB huisvesting agrarische bedrijven. De laatste jaren hebben wij als gemeenteraad gehamerd op handhaving. Het college heeft hiervoor nu een voorstel gedaan.

We moeten er nu alleen wel voor waken dat deze incidentele bestedingen over enkele jaren niet structureel uit de algemene reserve gedekt gaan worden. Wij vinden dat de structurele activiteiten uit het handhavingprogramma bekostigd dienen te worden. Nu incidenteel geld inzetten om een achterstand in te halen vinden wij met inachtneming van bovenstaande te verantwoorden

Ruimtescheppers

Op voorhand wensen wij geen verhoging van de OZB. Maar onze partij is wel realistisch en wil het gesprek over deze verhoging niet uit de weg gaan. Een trendmatige verhoging, gelijk aan de inflatie vinden is gebruikelijk en vinden wij geoorloofd. Elke 1% verhoging daarboven op betekent een bedrag aan inkomen van ongeveer € 35.000 extra. En dit kan juist voldoende zijn om het zwembad of de bibliotheek te behouden. Voor ons ligt de prioriteit bij het verlagen van de uitgaven, door bezuinigingen met kracht door te zetten. Voorbeelden hiervan: besparen bedrijfsvoering en kwaliteitsniveau (tijdelijk) aanpassen. Pas daarna is een eventuele verhoging van de OZB voor ons bespreekbaar.

Ombuigingen

De hoogte van de ombuiging is niet gering, maar liefst € 880.000. Het ombuigingenpalet biedt vele opties, aan ons om hier scherpe keuzes te maken. De opties bedraagt ongeveer 1,4 miljoen euro. Als we ervoor zorgen dat we in het jaar 2012 het volledige bedrag van € 880.000 structureel kunnen ombuigen bijten we in één keer door de zure appel heen. Dat is heftig, maar biedt wel duidelijkheid aan onze inwoners. Iedereen weet immers waar die vanaf dat moment aan toe is. We dienen wel een veilige marge in te bouwen, daardoor biedt het ons munitie om risico's en onzekerheden uit het regeerakkoord en gedoogakkoord het hoofd te bieden. Bovendien zorgen we er op deze manier voor dat we waarschijnlijk over enkele jaren in de plus staan en dus weer in ons dorp kunnen investeren.

Als Hart voor Rooi/PvdA hebben we de volgende criteria aangehouden bij het maken van de keuzes bij de ombuigingen:

- intern kijken (bedrijfsvoering) alvorens extern te gaan zoeken (inwoners);
- uitgaven verlagen en/of inkomsten verhogen;
- kwetsbare groepen zoveel mogelijk ontzien;
- zwaarste schouders, zwaardere lasten;
- (meer) toepassen profijtbeginself;
- identiteit Rooi behouden.

Het college doet het voorstel om een ombuiging te realiseren door alle gemeentelijke subsidies m.u.v. amateuristische kunstbeoefening en sportverenigingen te verlagen met 10%. Hart voor Rooi/PvdA wil deze doelgroep ontzien in deze bezuinigingsronde. We moeten voorkomen dat er stapeleffecten ontstaan, bijvoorbeeld bezuiniging op het budget (b.v. Welzijn Salus) en later ook nog op het product (b.v. jeugd). Daarvoor willen wij de bezuiniging op deze post een lage prioriteit geven. Dat betekent dat hier vooralsnog niet op bezuinigd mag worden, pas als zou blijken dat de totale bezuiniging niet gehaald zal/kan worden, is dit voor ons opnieuw bespreekbaar.

Gemeente Sint-Oedenrode heeft veel gemeentelijke gebouwen die gebruikt worden door belangrijke maatschappelijke partners, denk hierbij aan jeugdwerk, scouting, Mariëndael en de bibliotheek. Hart van Rooi/PvdA is van mening dat de gebruikers het goede doel dienen en dat dit ook behouden dient te blijven. Agevraagd kan worden of het gebruik van deze panden wel efficiënt is. Wellicht is het mogelijk dat verschillende gebruikers gezamenlijk een pand bezetten. Dit dient, wat ons betreft, de aankomende periode nader onderzocht te worden. Zo zal, als het aan onze partij ligt, de bibliotheek niet uit ons centrum verdwijnen, maar een verhuizing naar een andere plek, bijvoorbeeld Odendael, is wat ons betreft wel bespreekbaar. Daarbij is de gemeente bij verschillende gebouwen verantwoordelijk voor de exploitatie. Door het samenvoegen van

meerdere gebruikers in een pand, kunnen stook- en schoonmaakkosten gedeeld worden.

Tot slot

Vorig jaar zijn wij geëindigd met de woorden dat we moeten snoeien om te kunnen bloeien. Aankomend jaar zal er heel hard gesnoeid moeten worden, maar wel op een manier waardoor we vanaf 2014 een gezonde financiële groei kunnen laten zien. Dit doet pijn, dat voelen wij ook, maar zorg dragen voor elkaar vraagt om keuzes maken en daarbij hopen dat het de juiste keuzes zijn! Wij willen hier samen met anderen voor zorgen zodat we het samen Rooien en ons mooie dorp leefbaar is en blijft!

Fractie Hart voor Rooi/Partij van de Arbeid

3 juli 2011

Janneke van den Heuvel, Janine Heisterkamp en Tom van Wanrooij